

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060205

DOM
2023-06-16
Stockholm

Mål nr
P 3304-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2022-03-09 i mål nr P 5640-21, se bilaga A

PARTER

Klagande

Stockholms stad
Stadshuset
105 35 Stockholm

Motpart

1. Bevara Bromma Grönt

2. T.C.

3. E.C.

4. N.C.

5. Ti.C.

6. T.M.

7. M.Ö.

8. C.N-T.

9. M.S.

Dok.Id 1935736

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

10. C-G.Z.

SAKEN

Detaljplan för del av fastigheten X m.fl. i stadsdelen Abrahamsberg i Stockholms kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms stads beslut den 22 juni 2021, § 3, dnr 2018-18571-54, att anta detaljplan för del av fastigheten X m.fl. i stadsdelen Abrahamsberg i Stockholms kommun.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Stockholms stad (staden) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa Stadsbyggnadsnämndens beslut den 22 juni 2021 att anta detaljplan för del av fastigheten X m.fl.

Bevara Bromma Grönt (föreningen), **T.C.**, **E.C.**, **Ti.C.** och **N.C.** (T.C. m.fl.), **T.M.** och **M.Ö.** samt **C-G.Z.** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

C.N-T. och **M.S.** har inte yttrat sig.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Parterna har anfört bl.a. följande.

Staden

Skyddsbestämmelser för naturvärden finns i planen. Planbestämmelse n1 innebär att träden endast får fällas om de kan orsaka spridning av epidemisk trädssjukdom eller om det utgör fara för person eller egendom samt att fällda träd ska ersättas med nytt av samma art. Mindre vattensalamander har felaktigt benämnts liten vattensalamander i den överklagade domen och skyddet för de två arterna vattensalamander har inte heller återgetts korrekt. Vidare har Stockholms stads habitatnätverk för groddjur feltolkats i domen. Nätverket avser endast vanlig padda. Det kartunderlag som domstolen hänvisar till säger alltså inget om spridningen av större vattensalamander i den södra delen av planområdet. Beträffande artinventering har domstolen hänvisat till fel utgåva av svensk standard och missuppfattat vad kraven i standarden avser. Domstolens bedömning att inventeringen har brister baseras därför i princip på en missuppfattning.

Planområdet utgörs i gällande detaljplan från 1988 av mark som inte får bebyggas. Utifrån den innebörd den aktuella planbestämmelsen hade i den äldre plan- och

bygglagen (1987:10) får dock parkering anordnas inom hela området och träden omfattas inte av några skyddsbestämmelser. Naturvärden finns främst i parkstråket norr och öster om planområdet. Den östra delen av planområdet, i anslutning till parkstråket, har också planlagts som park i detaljplanen. Enbart påståenden från motparterna om att de sett hackspett inom området kan inte medföra krav på en fördjupad fågelinventering. Att mindre vattensalamander flyttat in i en damm på en fastighet 50 meter från planområdet är inte tillräckligt för att konstatera att salamander finns inom planområdet. Eftersom området inte är ett lämpligt lekområde har inventeringen utförts under en tidsperiod som är relevant för att bedöma salamanderns rörelser inom området, dvs. under en flyttperiod.

Sammanfattningsvis har staden tillräckligt utrett påverkan på naturvärden under planprocessen. Det har inte framkommit att området hyser sådana naturvärden att det funnits skäl att utföra ytterligare utredningar då underlaget varit tillräckligt för att konstatera att detaljplanen inte kommer i konflikt med artskyddsförordningen och att den inte innebär betydande miljöpåverkan.

Staden har åberopat utdrag ur nuvarande detaljplan, flygfotografi och karta med markeringar samt situationsplan över den föreslagna exploateringen och fotografi av trädunge invid parkeringsområdet. Staden har även hänvisat till utredningar och yttranden m.m. under planprocessen.

Föreningen

Det aktuella området utgörs till stora delar av en parkering men också av ett grönområde med äldre träd som är en del av en större gröna infrastruktur i Bromma.

Detta innebär att även intilliggande områden påverkas vid bebyggelse. När Bromma ursprungligen planerades utgick man från vissa riktlinjer, bl.a. att grönområdena skulle lämnas sammanbundna. Dessa områden utgör idag spridningszoner för växter och djur och stärker den biologiska mångfalden.

Planområdet ligger delvis inom stadens ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO) samt inom habitatnätverket för barrskogsfåglar. Gällande salamandrar finns

tydliga indikationer på att de rör sig i det aktuella området och den planerade bebyggelsen skulle därmed begränsa deras rörelsemöjligheter. I anslutning till området, mellan Västerled och Kummelvägen, finns vattensamlingar under stor del av året. Groddjur är känsliga för vibrationer från t.ex. sprängningar och de skulle komma att påverkas under byggtiden. I fråga om förekomst av fladdermöss är det uppenbart att de rör sig inom området och skulle därför påverkas av en byggnation. Föreningen anser att en objektiv artinventering skulle genomförts av staden. Större hackspett har observerats inom planområdet och mindre hackspett har observerats 500 meter från det. Planbestämmelsen för skydd av träd ger inte tillräckligt skydd och vissa träd har redan avverkats inom området. Vidare innebär planförslaget också brister i fråga om bl.a. trafiksäkerhet, bullerstörningar, skuggning och ianspråktagande av lekområde för barn.

Föreningen har åberopat kartor utvisande bl.a. gröna stråk i Bromma, fotografier från observationer av salamandrar och fladdermus samt fotografi av vattensamling i område i anslutning till planområdet. Föreningen har också hänvisat till kommunala riktlinjer och handlingsplaner samt till rapporter, publikationer och hemsidor där uppgifterna hämtats.

T.C. m.fl.

Träd i närheten har redan avverkats olagligt utan att återplantering skett, vilket inte inger förtroende. Trafiken i området kommer att öka på grund av transporter relaterade till det planlagda boendet. Det ifrågasätts om byggnadens placering är lämplig ur smittskyddshänseende. Hackspettar förekommer bakom huset på Y och mellan två av de befintliga flerbostadshusen.

T.C. m.fl. har bl.a. åberopat fotografier av hackspettar och illustrationer av alternativa utformningar av byggnaden samt hänvisat till T.M.s yttranden. Till stöd för förekomsten av hackspett har de också gett in två filmer.

T.M. och M.Ö.

Detaljplanen innebär att det direkt utanför porten till Z skulle bli en trafikerad väg vilket kommer begränsa barns möjligheter till självständig och otvungen utevistelse. Eftersom den inhägnade innergården används för

förskoleverksamhet har barnen inte heller tillgång till den ytan på eftermiddagstid utan de måste passera trafikerade vägar för att komma till lämpliga vistelseytor. Hänsyn har inte tagits till barnens åsikter.

Det finns åtskilliga dokumenterade observationer av groddjur, fladdermöss och hackspettar i området. Efter kontakt med Naturvårdsverket och Naturhistoriska riksmuseet kan konstateras att den utförda utredningen avseende fladdermöss inte utförts på ett korrekt sätt, med bl.a. inspelning av läten och efterföljande analys. Eftersom det finns en mindre vattensamling på andra sidan Västerled och i villaträdgårdarna skulle salamandrar även kunna trivas där vilket kan förklara att de rör sig i närheten av deras hus. Många observationer har gjorts av hackspett i området. På våren syns dagligen den större hackspetten kring husen och ett balkongräcke har behövt förses med skydd för att motverka att den används som ljudförstärkning vid parningslek.

T.M. och M.Ö. har åberopat fotografier av balkong, föreslagen plats för utevistelse, omgivningen kring husen och av hackspett. De har också åberopat utdrag ur stadens barnkonsekvensanalys, e-postmeddelande från Naturvårdsverket och av fyndkarta för större och mindre vattensalamander från Artdatabanken. De har även gett in samråds- och granskningsyttrande från en i området boende biolog som innehåller hänvisningar till fakta och statistik för de arter som yttrandet omfattar. Till stöd för förekomsten av salamander och fladdermöss har de också gett in fyra filmer.

C-G.Z.

Han har själv under 2022 rapporterat observationer av den mindre vattensalamandern som visar att det finns en livaktig population som lever, fortplantar sig och övervintrar i direkt anslutning till planområdet. Det är endast Västerled som skiljer exploateringsområdet från salamandrarnas hemort. Till stöd för förekomsten av mindre vattensalamander har han åberopat två fotografier.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Planförslaget syftar till att skapa förutsättningar för ett vård- och omsorgsboende med cirka 80 lägenheter i Abrahamsberg, i anslutning till befintliga flerbostadshus.

Situationsplan för vård- och omsorgsboendet (Åwl arkitekter).

Illustration i planbeskrivningen på s.22, streckad linje visar planområdets omfattning

Mark- och miljööverdomstolen instämmer i de bedömningar som mark- och miljödomstolen gjort i frågor om planförfarande, anpassningskrav och betydande olägenheter i form av insyn, utblick, ljudförhållanden, trafikfaror, trafikbuller, parkeringsplatser, friyta och avfallshantering.

När det gäller detaljplanens påverkan på vattensalamander, fladdermus och hackspett kan det konstateras att arterna omfattas av skydd enligt *artskyddsförordningen*.

Förordningen innehåller förbud, bland annat mot att avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg och avsiktligt störa *vilda fåglar*, särskilt under deras häcknings- och uppfödningstid. Störningar som saknar betydelse för att bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå eller för att återupprätta populationen till en sådan nivå omfattas inte av förbudet. (4 §)

När det gäller den *större vattensalamandern* och de i Sverige förekommande arterna av *fladdermus* innehåller förordningen förbud mot att avsiktligt fånga eller döda djur och avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödnings-, övervintrings- och flyttningsperioder. Förbudet gäller för samtliga levnadsstadier. Det är även förbjudet att avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen, och att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser. (4 a §)

Den *mindre vattensalamandern* är fridlyst i hela landet och det är förbjudet att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon. (6 §)

Det saknas skäl att ifrågasätta de uppgifter som föreningen och boende i området lämnat om observationer av hackspett, vattensalamander och fladdermus m.m.

Mark- och miljödomstolen kan konstatera att det aktuella planområdet är relativt litet och består till stor del av redan exploaterad mark i form av gångvägar och en anlagd parkering. Inom planområdet finns också gräsytor samt mindre områden med träd och annan växtlighet. I planförslaget har skyddsbestämmelser införts för skydd av träd i områdets norra och östra del och i planområdets östra del, som vetter mot ett befintligt naturområde, har mark avsatts som parkmark. Merparten av ytorna kring huvudbyggnaden ska huvudsakligen bestå av genomsläpplig mark.

Enligt de utredningar som staden har hänvisat till har inte några skyddade arter anträffats inom planområdet. Inte heller har det inom planområdet identifierats en sådan naturmiljö som ger anledning att anta att någon av arterna mer varaktigt skulle ha anledning att vistas inom området på ett sådant sätt att skyddsbestämmelserna i artskyddsförordningen aktualiseras. Mark- och miljööverdomstolen bedömer att de genomförda utredningarna är tillräckliga för att kunna konstatera att det inte finns anledning att närmare undersöka förhållandena på platsen (jfr Mark- och miljööverdomstolens avgörande den 23 november 2017 i mål nr P 5121-17).

Mark- och miljööverdomstolen anser sammanfattningsvis att de utredningar som tagits fram i samband med planarbetet har varit tillräckliga för att kunna göra relevanta

överväganden i förhållande till motstående allmänna intressen och konsekvenser för områdets naturvärden. Inte heller vad som i övrigt har framkommit utgör skäl för att upphäva detaljplanen. Detta innebär att mark- och miljödomstolens dom ska ändras och att stadens beslut att anta detaljplanen ska fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg, Lars Olsson, referent, och Petra Bergman samt tekniska rådet Ewa Andrén Holst.

Föredragande har varit Nina Hedvall Nordebo.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2022-03-09
meddelad i
Nacka

Mål nr P 5640-21

PARTER

Klagande

1. Bevara Bromma Grönt

2. E.C.

3. T.C.

4. Ti.C.

5. N.C.

6. T.M.

7. M.Ö.

8. C.N-T.

9. M.S.

10. C-G.Z.

Motparter

1. EFIB AB
Box 190 65, 167 19 Bromma

2. Stockholms stad
Stadshuset
105 35 Stockholm

Dok.Id 739225

Postadress
Box 69
131 07 Nacka

Besöksadress
Sicklastråket 1

Telefon
08-561 656 40
E-post: mmd.nacka.avdelning4@dom.se
www.nackatingsratt.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

ÖVERKLAGAT BESLUT

Stockholms stads beslut 2021-06-22 i ärende nr DNR 2018-18571-54, se bilaga 1

SAKEN

Detaljplan avseende X i stadsdelen Abrahamsberg i Stockholm kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen upphäver Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms stads beslut den 22 juni 2021, dnr 2018-18571-54, att anta detaljplan avseende fastigheten X i stadsdelen Abrahamsberg i Stockholms kommun.

BAKGRUND

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms stad (kommunen) beslutade den 22 juni 2021 att anta detaljplan avseende fastigheten X i stadsdelen Abrahamsberg i Stockholms kommun. Planens syfte är att skapa förutsättningar för ett vård- och omsorgsboende innehållande ca. 80 lägenheter. Syftet är också att planområdet ska utvecklas som en sammanhållen arkitektonisk helhet där bebyggelsen anpassas till sin omgivning.

Föreningen Bevara Bromma Grönt (föreningen), E.C., T.C., Ti.C., N.C., T.M., M.Ö., C.N-T., M.S. och C-G.Z. (tillsammans benämnda som klagandena) har överklagat kommunens beslut till mark- och miljödomstolen och yrkat att den ska upphävas.

YRKANDEN M.M.

Föreningen har yrkat att detaljplanen ska upphävas och har anfört sammanfattningsvis följande.

Det stämmer inte att frågan om salamandrar är noggrant utredd och att därmed inget hinder för exploatering föreligger. Inventeringen av salamandrar har gjorts enbart i Olovslundsparken och -dammen, men inte i Västerledsskogen och längs Kummelvägen. De senare områdena är belägna bara tvärs över gatan från planområdet, d.v.s. betydligt närmare än Olovslundsparken. För ett år sedan röstades ett exploateringsprojekt i närheten av Olovslundsdammen ned p.g.a. trolig förekomst av salamander. Längs med Kummelvägen har upprepade fynd av vattensalamander gjorts. Exploatering enligt detaljplanen kommer vara till stor nackdel för de fridlysta groddjuren. Fortplantningslokal för salamandrarna på Kummelvägen är dels i trädgårdsdammar och pölar. Här har dock inga inventeringar gjorts. Observationerna av salamander har sänts in till kommunen av flertalet personer samt av föreningen själv. Observationerna har dock inte

kommenterats i samråds- och granskningsredovisningarna. Kommunen har inte heller meddelat länsstyrelsen om fynden eller svarat på länsstyrelsens fråga om hur artskyddet har tillgodosetts. Inventeringen har dessutom gjorts i juni månad 2020, d.v.s. ett par månader efter salamanderns huvudsakliga förflyttningar och parningstid. Beslutet att anta detaljplanen är därmed fattat på felaktiga grunder eftersom viktiga fakta inte har redogjorts för ledamöterna som fattat beslut i frågan. Kommunen har undanhållit fakta angående förekomst av fridlysta arter. Ett annat exempel på felaktigheter är att det i plandokumentet står att det är 800 m från Olovslundsparken till planområdet. I själva verket är avståndet 300 m.

Vidare har man inte utrett konsekvenserna för barnen och barnens miljö trots justeringar och anpassningar till barn.

Till sin överklagan har föreningen bifogat en karta.

E.C., T.C., Ti.C. och N.C. har yrkat att detaljplanen ska upphävas och har anfört sammanfattningsvis följande.

Förtätning strider mot bl.a. Energimyndigheten och Sveriges underskrift av Agenda 2030 gällande hållbarhetsmål. Bygget följer inte alls normen för byggnation inom branschen. Byggnadens storlek är vidare inte lämplig. Det finns inte heller några trottoarer med kant som avskiljer från väg för trafik framför portarna till de befintliga hyresfastigheterna; man kliver rakt ut i vägen som nu ska användas för utryckningsfordon m.m. Det finns alternativa trafiklösningar. Solstudien har inte påvisat att man uppfyller minimikravet på 1,5 timmar solljus, varför vissa lägenheter innebär en risk för ohälsa, ej lämpliga som fasta boenden. Detaljplanen innebär även att ytor ska skövlas på träd, ytor som idag används för lek och inhyser bl.a. fladdermöss. Man har känt till att det finns skyddade djurarter på andra sidan vägen. Omfattande avverkning av skogspartier har även skett i närområdet. Det föreslås istället en lekyta för barn som knappt rymmer en sandlåda trots att det finns lämpligare platser för barn. Kraven på matavfallshantering som träder i kraft år 2023 är vidare helt exkluderade. De befintliga husen ska enligt uppgift stå på lera,

varför skador på hyresgästernas inventarier och liknande är uppenbara, men framförallt skador på själva byggnaderna. Slutligen bör man ur ett helhetsperspektiv ställa sig frågan om byggherren är lämplig för att genomföra detaljplanen när denne undanhållit information om skyddade arter i området.

T.M. och **M.Ö.** har yrkat att detaljplanen ska upphävas och har anfört sammanfattningsvis följande.

De gröna ytorna som finns på gården bör inte tas bort. Barnen använder dagligen ytorna för lek och umgänge. Det finns ett klätterträd vid parkeringen som barnen leker mycket i. Vidare finns grillmöjligheter, bänkar och grönområden som uppskattas och används varje vecka av de boende. Dessutom inhyser grönområdet skyddade arter. Det är även av miljöskäl viktigt att bevara gröna områden. Förskoleingången till innergården bör göras om. Genomfartsleden med tung trafik och ambulansinfart direkt utanför porten bör stoppas. Dels för att de barn som är boende i huset och som nu använder vägen utanför porten och grönområdet intill som lekplats, dels för att det är riskabelt då många barn passerar där till och från förskola. Tillräckligt stor hänsyn har inte tagits till barnperspektivet. Att det dessutom tillkommer tung trafik ökar bullernivån, riskerna för olyckor och bidrar till en sämre miljö för barnen. De alternativa lekytorna och umgängesplatserna som föreslagits är undermåliga och kommer med största sannolikhet inte att genomföras. Flygeln bör tas bort för att öka avståndet mellan husen, minska insyn och möjliggöra breddning av vändplanen för större fordon. Äldreboendet är stort, byggs nära deras hus och innebär färre och dyrare parkeringsmöjligheter. Det innebär i sin tur mycket insyn, försämrad utsikt och minskat ljusinsläpp för hyresgäster med fönster åt det hållet. Äldreboendet bör enbart byggas på den asfalterade parkeringen för att bevara grönområdet samt göras lägre och mindre för att minska påverkan för de befintliga hyresgästerna. Vidare kommer deras boendemiljö påverkas mycket under byggtiden. Har det gjorts en riskanalys av hur förskolebarnen kommer påverkas av det?

C.N-T. har yrkat att detaljplanen ska upphävas och har anfört sammanfattningsvis följande.

Kommunen har ignorerat vittnesmål om förekomst av salamander som bor och leker endast 40 till 60 m från planområdet. Efter en bristfällig inventering har men inte redovisat fynden. Inventeringen har inte gjorts på rätt sätt eller vid rätt tid och bör därmed göras om. Planområdet ligger inom spridningsområdet för salamander. Fynd av salamander har gjorts av närboende. Fynden av salamander har inte heller delgetts länsstyrelsen. Vidare finns det fladdermöss i direkt anslutning till platsen. Barnperspektivet har vidare inte alls tagits hänsyn till. Det finns i nuläget två förskolor inom kort avstånd. Barn leker idag på den plats där den tilltänkta byggnaden ska stå. Deras lekutrymme krymper mer och mer. Det bör göras en helhetsbedömning av de två andra byggprojekten som inom kort skövlat 15 000 till 20 000 kvm gammal blandad och värdefull skog. Värdefulla träd som finns på platsen skulle skövas vid byggandet. Vidare har samrådsprocessen varit odemokratisk p.g.a. begränsade möjligheter att ta del av förslaget, det olämpliga i att åka tunnelbana och ett stängt bibliotek samt svårigheter att hitta dokumentet via webben p.g.a. överbelastning och otydliga anvisningar. Boende vid Kummelvägen intygar slutligen att uppfört bullerplank på den aktuella platsen ska ta i anspråk kommer påtagligt öka bullernivån för de boende utmed Kummelvägen. Planerad bebyggelse kommer utgöra ett massivt bullerplank med påtagliga negativa konsekvenser för fastigheterna utmed Kummelvägen. Det bör göras en analys av vilken miljöpåverkan i form av bullernivåer som skulle drabba de boende utmed Kummelvägen p.g.a. den okontrollerade genomfartstrafiken utmed Västerled.

M.S. har yrkat att detaljplanen ska upphävas och har anfört sammanfattningsvis följande.

Många kloka synpunkter från intressenter, bl.a. medborgare i närområdet, har inkommit under samråds- och granskningsprocessen. Dessa har man i stort sett bortsett från. Det s.k. samrådet har bara varit ett ”spel för galleriet”. Medborgarnas inflytande är begränsat. Det borde skett en folkomröstning. Han är inte emot byggnationen som sådan, men byggnaden är för stor och tar därmed grönområden i

anspråk. Man bygger ett medelstort sjukhus i ett mycket tätbebyggt och trafiktätt område, mitt i en trafikerad korsning. Att ta upp otrygghet i området som skäl till att bygga vårdboendet är felaktigt. Vidare har man inte tagit hänsyn till barnen som bor i fastigheterna eller gå på förskolan. Om planen genomförs kommer barnen utsättas för stor trafikfara. Eftersom bygget tar stor yta i anspråk kommer barnens lektytor med klätterträd, gräs och natur istället bli asfalterade ytor för biltrafik. De uppskattningar man gjort om trafiken i närområdet är helt teoretiska och långt från hur verkligheten kommer se ut. Ett omsorgsboende kommer alstra oerhört mycket mer trafik än vad man beskriver. Antalet besökare är grovt underskattat. Siffran för kommande ambulanser och färdtjänstbilar är grovt underskattad. Man avser dessutom göra en genomfartsgata rakt genom kvarteret, framför hyresfastigheternas ytterdörrar. Det innebär en mycket farlig utfart mot Västerled. Tror man verkligen att leveransbilarna inte kommer göra en vänstersväng istället för att åka runt på trånga kvartersgator? Leveransbilarna kommer dessutom stå precis framför en av fastigheterna i väntan på att kunna köra ut på Västerled, vilket innebär trafikbuller och avgaser för de boende. Slutligen är utredningen avseende skyddade arter undermålig och kan inte ligga till grund för beslut om detaljplanen. När man undersökte djurlivet i kvarteret valde man en tidpunkt så det är svårt att bedöma detta, d.v.s. när inga djur syns. De boende ser fladdermöss, men det framgår inte av utredningen. Det finns heller inget om den ovanliga och hotade hackspett som de boende ser i området. De ser också frekvent hare, räv och rådjur, vilket inte heller tas upp. En bättre utredning behövs.

C-G.Z. har yrkat att detaljplanen ska upphävas och har anfört sammanfattningsvis följande.

Detaljplaneprocessen har varit odemokratisk p.g.a. bristande möjligheter att ta del av förslaget i form av avrådan från att åka tunnelbana, ett stängt bibliotek och svårigheter att hitta dokumenten via webben p.g.a. överbelastning och otydliga anvisningar. Den inventering som gjorts avseende skyddade arter, i form av bl.a. salamander, som gjorts är bristfällig. Det finns enligt Stockholms stads habitatnätverk en högst trolig spridning av groddjur i den orörda skogsmarken

mellan Västerled och Kummelvägen. Det finns flera dokumentationer gjorda av bl.a. salamander av kringboende. Detta har dock inte redovisats i någon utredning trots att fynden sänts in från både närboende och föreningen Bevara Bromma Grönt. Med utgångspunkt från fynden är det troligt att salamandrarna har en leklokal i de små kärren som finns i Västerledsskogen och att de också troligen övervintrar i skogen. Dessa platser ligger enbart 50 till 80 m från exploateringsområdet. Det bör göras en förnyad analys och dokumentation som inkluderar redan påvisade verkliga förekomster och spridningsvägar. Den inventering av salamandrar som gjorts är genomförd under en period på året då salamandrarna är svårare att finna samt att inventeringen är gjord på en hårdgjord parkeringsplats. Det är självfallet ingen lämplig lokal för salamander. Boende på Kummelvägen intygar vidare att uppfört bullerplank på den mark man ska ta i anspråk påtagligt ökade bullernivån för de boende utmed Kummelvägen. Planerad bebyggelse kommer utgöra ett massivt bullerplank med negativa konsekvenser för fastigheterna utmed Kummelvägen. Det bör göras en analys av vilken miljöpåverkan i form av bullernivåer som skulle drabba de boende utmed Kummelvägen p.g.a. den okontrollerade genomfartstrafiken utmed Västerled.

Till sin överklagan har han bifogat bl.a. fotografier av djur.

Kommunen, som har beretts tillfälle att yttra sig över överklagandena, har yrkat att mark- och miljödomstolen ska avslå överklagandena och fastställa kommunens beslut att anta detaljplanen. Kommunen har anfört sammanfattningsvis följande.

Länsstyrelsen har den 5 juli 2021 beslutat att inte pröva kommunens beslut att anta detaljplanen. Det innebär att länsstyrelsen bedömt att bebyggelsen inte blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion. Länsstyrelsen har också delat kommunens bedömning att detaljplanens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan. Vidare har länsstyrelsen, i det tillsynsärende enligt artskyddsförordningen som initierats av privatpersoner beslutat att inte vidta någon åtgärd i ärendet.

En stor del av planområdet består av asfalterade ytor, bl.a. i form av parkeringsplats i anslutning till tre lägenhetshus. Mot Abrahamsbergsvägen och Västerled finns smala naturstråk av främst tall och triviallövväxer men även en och annan ek samt lärkträd. I mitten av inventeringsområdet finns en naturyta med hållpartier. Här finns även grönytor med klippt gräsmatta och klippt häck runt omkring med plats för grillning.

Avseende påverkan på fåglar har kommunen inom ramen för Naturvärdesinventeringen gjort utdrag ur bl.a. Artportalen och Analysportalen. Det har därvid inte framkommit att vilda fåglar förekommer i området. Något behov av en fördjupad fågelinventering har därför inte bedömts föreligga. Frågan om påverkan på fåglar är tillräckligt utredd och det saknas skäl att ifrågasätta att åtgärderna kan medföra någon risk för skadlig påverkan på fåglar.

Avseende påverkan på vattensalamander anför kommunen följande. Mindre vattensalamander omfattas av den lägre skyddsnivån enligt 6 § artskyddsförordningen (2007:845). Det innebär att det är förbjudet att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och att ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon. Planområdet utgörs till största del av en privat innergård och en större parkeringsplats. Planområdets beskaffenhet gör att det till stor del inte är attraktivt som miljö för groddjur och området bedöms inte heller utgöra ett spridningsstråk för större och mindre vattensalamander. Inga förekomster av groddjur inom eller kring planområdet har noterats i artportalen. En salamanderinventering har utförts. Tidsperioden har stämts av med miljöförvaltningen och anses lämplig. Vidare har spridningssambanden studerats i Naturvärdesinventeringen. Det kan konstateras att det finns ett spridningssamband, men att miljön på platsen inte utgör en leklokal eller övervintringslokal för groddjur. Planområdet är exempelvis inte lämpligt som en plats för lek för groddjuren eftersom den inte hyser något vatten.

Utifrån vad som framkommit i de utförda utredningarna/inventeringarna kan antas att mindre vattensalamander, liksom vanlig groda och padda, eventuellt någon

enstaka gång kan röra sig över planområdet. Detta bl.a. eftersom området ligger inom vandringsavstånd från leklokalen Olovslundsdammen. Lämpligare vandringshabitat för groddjur finns dock väster, söder och öster om planområdet, samt i skogspartiet norr om detaljplaneområdets nuvarande bebyggelse. Den större vattensalamandern, som har ett starkare skydd i artskyddsförordningen och som leker i Olovslundsdammen, har inte hittats i någon annan leklokal i stadsdelen och bedömningen är att de individer som leker i Olovslundsdammen använder den relativt stora och blockrika skogsmarken intill dammen som övervintringslokal. Enligt länsstyrelsernas broschyr om större vattensalamander utnyttjar den främst landmiljön inom 50 till 300 m radie från sin lekdamm. Planområdet är beläget 260 till 360 m från dammen. I många av de områden som bebyggs i Stockholm kan enstaka individer av mindre vattensalamander, padda eller vanlig groda förekomma. Eventuellt tillfällig förekomst av sådana groddjur är inte ett hinder för genomförandet av en detaljplan. De utredningar som gjorts är utförda på ett lämpligt sätt och utgör ett tillräckligt underlag för bedömningen av påverkan på groddjur. Planprojektet kommer inte påverka den större eller mindre vattensalamanderpopulationens bevarandestatus negativt.

Avseende påverkan på fladdermöss har en undersökning gjorts av vilka värden det finns för fladdermöss i planområdet. Inom detaljplaneområdet har inga speciella värden för fladdermöss påträffats. Området bedöms inte hysa boplatser och inte heller vara ett viktigt jaktområde för fladdermöss. Rekommendationen i utredningen är dock att så långt som möjligt bevara de äldre träd som finns. Exploateringen kommer inte påverka förekommande fladdermusarters bevarandestatus negativt. Utredningen är utförd på ett lämpligt sätt och utgör ett tillräckligt underlag för bedömningen av påverkan på fladdermöss.

Bedömningen av om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska relateras till den markanvändning som medges idag, d.v.s. bostäder. Nu aktuell detaljplan innebär inte så stora skillnader i markanvändningen att planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Det finns därmed inget krav på att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning enligt 4 kap. 34 § plan- och bygglagen (2010:900),

PBL. Detaljplanen bygger på en lämplig avvägning mellan allmänna och enskilda intressen. Kommunen har vidare inte överskridit sitt handlingsutrymme enligt PBL vid antagandet av detaljplanen.

EFIB AB, som är exploatör och som har beretts tillfälle att yttra sig över överklagandena, har yrkat att mark- och miljödomstolen ska avslå överklagandena och fastställa kommunens beslut att anta detaljplanen. Bolaget har anfört följande.

Invändningarna som framställs i överklagandena har i huvudsak redan framförts under planarbetet och därför hänvisas till planhandlingarna och de utredningar som gjorts. Vidare blev barnkonventionen lag under planprocessen, vilket då inarbetades i den barnkonsekvensanalys som ligger till grund för antagandet.

DOMSKÄL

Utgångspunkter för mark- och miljödomstolens prövning

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten i kommunen (se 1 kap. 2 § plan- och bygglagen [2010:900], PBL). Det är alltså kommunen som, inom vida ramar, avgör hur bebyggelsemiljön ska utformas i kommunen.

Den myndighet som prövar ett överklagande av ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan ska endast pröva om det överklagade beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt som klaganden har angett eller som framgår av omständigheterna (se 13 kap. 17 § PBL). Om myndigheten vid prövningen finner att beslutet strider mot en rättsregel ska beslutet upphävas i sin helhet. Annars ska beslutet fastställas i sin helhet. Delvis upphävande eller ändringar av beslutet får endast göras om kommunen har medgett det eller om det är fråga om ändringar av ringa betydelse.

Domstolens prövning stannar därmed i många fall vid en bedömning av om beslutet att anta en detaljplan ligger inom ramen för det handlingsutrymme som reglerna i PBL ger kommunen. Hänsyn ska vid den bedömningen tas till både allmänna och enskilda intressen (se 2 kap. 1 § PBL). Vid en avvägning mellan dessa intressen ska skälighänsyn tas till bl.a. befintliga bebyggelse-, äganderätts- och fastighetsförhållanden som kan inverka på planens genomförande (se 4 kap. 36 § PBL). Planläggning av markområden samt lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk får inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt (se 2 kap. 9 § PBL). Vid planläggning ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan (se 2 kap. 6 § PBL). De avvägningar som kommunen har gjort mellan olika samhällsintressen blir, om kommunen har hållit sig inom sitt handlingsutrymme, inte föremål för överprövning (se Mark- och miljööverdomstolens avgörande MÖD 2013:47 och jfr MÖD 2014:12).

Tillämpliga bestämmelser

En beskrivning av hur detaljplanen ska förstås och genomföras (planbeskrivning) ska finnas tillsammans med planen (se 4 kap. 31 § PBL). Den avsedda regleringen av bebyggelsen, byggnadsverk och miljön tydligt ska framgå av planen (se 4 kap. 32 § andra stycket PBL). Detta s.k. tydlighetskrav motiveras av att allmänhetens intresse för och möjligheter till delaktighet i planärenden i stor utsträckning är beroende av handlingarnas utförande och informationens innehåll. En enskild ska kunna förlita sig på att detaljplanen i huvudsak har löst de intressekonflikter som kan aktualiseras vid prövning av en bygglovsansökan (se bl.a. RÅ 2010 not 36). Planbeskrivningen ska innehålla en redovisning av bl.a. planeringsförutsättningarna, planens syfte, hur planen är avsedd att genomföras samt de överväganden som har legat till grund för planens utformning med hänsyn till motstående intressen och planens konsekvenser (se 4 kap. 33 § PBL).

Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet, ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön (se 3 kap. 6 § första stycket miljöbalken). Områden som är av riksintresse för naturvärden, kulturmiljövården eller friluftslivet ska särskilt skyddas mot åtgärder som avses i första stycket (se 3 kap. 6 § andra stycket miljöbalken).

Frågan om riksintressen för kulturmiljövården tillgodoses i en detaljplan bevakas i första hand av länsstyrelsen i egenskap av regional planmyndighet (se 11 kap. 10 § PBL). Att länsstyrelsen har bedömt att en detaljplan är godtagbar i en fråga som länsstyrelsen har att bevaka innebär i normalfallet att det inte finns skäl för mark- och miljödomstolen att frånga länsstyrelsens bedömning (se t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom den 11 juni 2018 i mål nr P 11037-17). Domstolen är dock inte bunden av länsstyrelsens bedömning.

Enligt 4 § 1–3 artskyddsförordningen (2007:845) är det i fråga om vilda fåglar och andra fridlysta arter förbjudet att bl.a. avsiktligt fånga eller döda djur, avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder, samt avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen. Enligt 4 § 4 förordningen är det vidare förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser.

Av praxis följer att frågor som gäller artskydd måste vara tillräckligt utredda i sådan tid att de kan beaktas i planprocessen. Är beslutsunderlaget bristfälligt kan det utgöra skäl för att inte godta beslutet att anta detaljplanen (se bl.a. RÅ 2005 ref. 44, MÖD 2014:4).

Mark- och miljödomstolens bedömning

Brister i planförfarandet

Klagandena har anfört att det förekommit brister i planförfarandet då det funnits begränsade möjligheter att ta del av planförslaget i samrådsprocessen med anledning av den pågående pandemin. Enligt klagandena har det varit svårt att ta del av planförslaget med anledning av avrådan att resa i kollektivtrafiken, att det lokala biblioteket varit stängt och det varit svårt att hitta planhandlingarna digitalt på kommunens hemsida då det funnits otydliga anvisningar och även varit svårt att nå fram p.g.a. överbelastning på nätverket.

Mark- och miljödomstolen bedömer att kommunen har handlagt aktuellt planärende på ett formellt riktigt sätt. Vad klagandena anfört om svårigheter att ta del av planförslaget med anledning av restriktionerna under den pågående pandemin föranleder ingen annan bedömning. Det saknas därmed skäl att upphäva detaljplanen på den grunden.

Anpassningskravet och betydande olägenheter

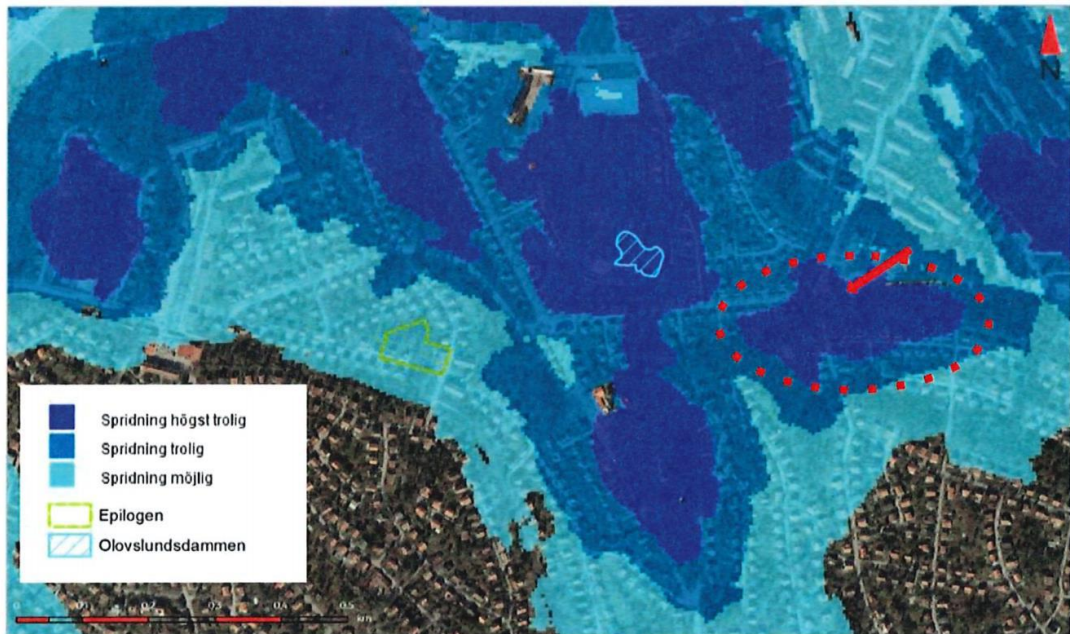
Klagandena har anfört att detaljplanen inte uppfyller kravet på anpassning samt innebär betydande olägenheter i form av insyn, försämrad utblick, försämrade ljudförhållanden, trafikfaror, ökat trafikbuller, färre parkeringsplatser, minskad friyta och bristande avfallshantering.

Mark- och miljödomstolen bedömer att kommunen har hållit sig inom det handlingsutrymme som kommunen har vid detaljplaneläggning. Domstolen anser att det som klagandena har anfört om anpassningskravet, vid en avvägning mellan klagandenas enskilda intressen och de intressen som planen syftar till att tillgodose, inte utgör tillräckliga skäl för att upphäva antagandebeslutet på den grunden. Byggrätten avser en byggnad i fyra våningar med sadeltak och med fasad i tegel.

Intilliggande flerbostadshus är av liknande skala och gestaltning. Gestaltningen knyter även väl an till flerbostadsbebyggelsen i andra närliggande områden. Planen kan vidare inte heller anses medföra någon negativ inverkan på riksintresset för Olovslunds småstugeområde. Även länsstyrelsen, som bl.a. har att bevaka allmänhetens intresse av att kulturmiljön inte förvanskas, har i förevarande fall bedömt detaljplanen som godtagbar.

Ett genomförande av detaljplanen kan enligt domstolen vidare inte anses medföra sådana betydande olägenheter som avses i PBL för klagandena att beslutet om detaljplanen ska upphävas på den grunden. Byggnaden kommer placeras centralt på den aktuella fastigheten på behörigt avstånd från kringliggande byggnader. Trafikutredningen visar att den förändrade trafiklösningen inte kommer medföra en sådan trafikfara att planen inte kan medges. Trafikbullerutredningen visar att detaljplanen inte innebär någon avvikelse från gällande restriktioner för trafikbuller för ny och befintlig bebyggelse. Parkeringsutredningen redogör för planeringen av ett nytt parkeringsgarage under mark som ersätter befintliga platser i markplan. Det finns vidare flertalet grönområden i den aktuella fastighetens närhet som kan användas för lek och rekreation. Det finns slutligen inte skäl att göra någon annan bedömning än att avfallshantering inklusive matavfall kommer att kunna ordnas inom eller i anslutning till vårdbyggnaden på ett godtagbart sätt.

Fridlysta arter

Karta hämtad från konsekvensutredning i samband med flytt av lekplats vid Olovslunds station i Bromma.

Klagandena har anfört att frågan om detaljplanens påverkan på fridlysta arter i form av stor och liten vattensalamander, fladdermöss och fåglar inte är tillräckligt utredd. Klagandena har inkommit med material som visar förekomst av stor och liten vattensalamander, fladdermöss och hackspett i området samt omfattande material som visar vattensalamanderns spridningsområde som hämtats från ett annat projekt i närområdet. Klagandena har inkommit med ett utdrag ur Stockholms stads habitatnätverk för groddjur som hämtats från den naturvärdesutredning som gjordes i samband med flytt av en lekplats i närområdet daterad i september 2019. Kartunderlaget visar att det är högst troligt att det finns en spridning av större vattensalamander i den södra delen av planområdet, se bild ovan.

Stor och liten vattensalamander, fladdermöss och samtliga fågelarter är fridlysta och omfattas därmed av skydd enligt artskyddsförordningen. Det är därmed förbjudet att bl.a. avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-,

övervintrings- och flyttningsperioder, samt att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser.

Detaljplanen saknar skyddsbestämmelser för naturvärden. Det som finns är en rekommendation i utredningen att så långt som möjligt bevara de äldre träd som finns i det aktuella området. I planbeskrivningen anges att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. miljöbalken. Det framgår vidare att planområdet ligger inom stadens gröna infrastruktur (ESBO) och habitatnätverk för barrskogsfåglar och groddjur samt att det är främst utanför planområdet, i parkstråket norr och öster om planområdet, som det finns naturvärden. Det framgår vidare att planområdet består av asfalterade ytor i form av parkeringsplats, bevarade klipphällar och vegetation omgivet av smala naturstråk. Avseende groddjur framgår att planområdet delvis ingår inom ett spridningsområde, men inte inom ett hemområde. Planområdet har inte bedömts vara en viktig eller lämplig plats för t.ex. övervintring av groddjur eftersom tillgång till naturlig mark och skyddsmiljöer i form av död ved, block eller sten är begränsade. Planområdet har vidare inte bedömts som en lämplig plats för lek eftersom det inte hyser något vatten. Avseende fladdermöss framgår att planområdet består av mindre områden med naturmark med löv- och barrträd samt buskage och häckar. Detta baseras på en salamanderinventering, en naturvärdesinventering, en utredning av fladdermusvärden samt en trädinventering. Under planprocessen och vid antagandet av detaljplanen har det inte funnits något underlag som redovisar förekomsten av fågelarter eller andra arter som skyddas enligt artskyddsförordningen.

En salamanderinventeringen genomfördes kvällstid under tre dagar i juni 2019. Vidare har en stråkinventering utförts utmed vägen Västerled som angränsar i syd och Abrahamsbergsvägen som angränsar i väster. Olovslundsdammen med omgivningar har undersökts parallellt för att klargöra salamandrarnas aktivitet vid inventeringstillfället. Inventeringsområdet utgörs av en parkeringsplats intill tre bostadshus, samt ett mindre naturmarksområde med block och berg, samt tallar och

andra lövträd och ett smalt naturmarksområde med lövträd och gräs. I inventeringsområdet finns även en gräsmatta omgiven av låga buskar. I salamanderinventeringen konstateras att inventeringsområdet ligger inom möjligt vandringsstråk från Olovslundsdammen, vilken är en känd lokal för vattensalamandrar och framförallt större vattensalamander. Man bedömer dock inte, som ovan redogjorts, att området är viktigt eller lämpligt för t.ex. övervintring av groddjur i och med att tillgång till naturlig mark och skyddsmöjligheter i form av död ved, block eller sten är ganska begränsade. Förutsättningarna för groddjur bedömdes vara mycket bättre vid Olovslundsparken där landmiljön består av lövskog med inslag av barrträd och med bra tillgång till skyddade platser som död ved, block och stenar.

Av Sveriges lantbruksuniversitets artdatabank framgår följande om stor vattensalamander. Med undantag från lekperioden lever den större vattensalamandern på land. De förökar sig under våren och försommaren. I södra Sverige inleds vandringen till en lekdamm i april. Småvatten som lämpar sig för reproduktion är permanenta vattensamlingar. Den större vattensalamandern är snäv i sitt val av lekmiljö. Leken når i södra Sverige sin kulmen under slutet av april och första hälften av maj fram till juni/juli. Därefter förflyttar sig årets kull av unga salamander under augusti/september till habitatområden. De kan då sprida sig längre bort än föräldrarnas landhabitat. Genom att bida sin tid i stabila landmiljöer och föröka sig många år, kan den genomsnittliga individen lämna efter sig en ersättare i populationen. Detta kräver dock att landmiljön är stabil nog att tillåta denna strategi, vilket är av stor naturvårdsbiologisk betydelse. Den större vattensalamandern kan genom sina specifika miljökrav ha stort signalvärde för biologisk mångfald i mosaikartade småvatten- och skogslandskap.

Av Sveriges lantbruksuniversitets artdatabank framgår följande om mindre vattensalamander. Även den mindre vattensalamandern är i huvudsak ett landlevande djur, men håller sig gärna året runt i närheten av sitt lekvatten. Dessa vatten kan vara av olika typer och bestå av såväl tillfälliga som permanenta småvatten. Efter övervintringen vandrar djuren under april-maj till lekvatten där

parning och äggläggning sker. Då leken avslutas går de tillbaka upp på land. När ungarna är mogna i augusti-september påbörjar de sin landlevande fas.

Genom svensk standard, *SS 199000 2014 – Kartläggning av biologisk mångfald – Krav och vägledning för naturvärdesinventering (NVI) samt kompletterande inventeringar och förstudier*, ställs minimikrav på hur en artinventering ska genomföras. Av standarden framgår att olika tidpunkter inom inventeringssäsongen är mer eller mindre lämpliga för olika artgrupper och biotoper och standarden anger att *”Fältinventeringen bör därför genomföras över en längre period av säsongen, för att uppnå godtagbar säkerhet i så stor andel av bedömningarna som möjligt. Om inventering enbart utförts under en kort tidsperiod, väldigt tidigt eller väldigt sent på säsongen riskerar många bedömningar att bli osäkra.”* Standarden anger vidare att en fältinventering ska av detta skäl fördelas över säsongen så att arter och biotopkvaliteter kan identifieras i tillräcklig omfattning. Om detta inte har varit möjligt ska inventeringen endast anses utgöra en förstudie.

Den salamanderinventering som gjorts kan mot bakgrund av att inventeringen endast genomförts vid tre tillfällen under en vecka i juni inte anses uppfylla de minimikrav som ställs på en naturvärdesinventering. Man borde t.ex. i inventeringen tagit höjd för att salamandrarna tar sig till och från sin lekplats under olika perioder på året.

Fladdermusinventeringen har liknande brister som salamanderinventeringen. Vidare saknas helt en inventering av vildfåglar så som hackspett som enligt de klagande har setts i området.

Mark- och miljödomstolen gör mot denna bakgrund följande bedömning. Bristerna i fråga om påverkan på planområdets naturvärden så betydande att beslutet att anta detaljplanen inte kan anses uppfylla de krav på planhandlingarna som följer av 4 kap. 31–33 §§ PBL. Bristerna innebär att det inte funnits förutsättningar att göra relevanta överväganden vad gäller planens utformning och de hänsyn som ska tas till motstående allmänna intressen och planens konsekvenser för områdets

naturvärden. Den en utredning som finns är vidare inte tillräcklig för att kunna göra en säker bedömning huruvida detaljplanen kommer i konflikt med artskyddsförordningen. Det kan alltså behövas en strategisk miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken.

Sammantaget bedömer mark- och miljödomstolen att utredningen angående förekomst av vattensalamander och vilka konsekvenser ett genomförande av planen kan få för angiven art har sådana brister att det saknas förutsättningar att anta detaljplanen (jfr Mark- och miljööverdomstolens avgörande i mål nr P 4084-20). Fladdermusinventeringen har liknande brister som salamanderinventeringen. Det saknas helt en inventering av vildfåglar.

Sammanfattning

Mark- och miljödomstolen bedömer att kommunen har handlagt aktuellt planärende på ett formellt riktigt sätt och hållit sig inom det handlingsutrymme som kommunen har vid detaljplaneläggning avseende kravet på anpassning och betydande olägenheter för omgivningen. Det finns emellertid inte en tillräcklig utredning för att göra en säker bedömning avseende påverkan på planområdets naturvärden. Bristerna i underlaget om detaljplanens påverkan på naturvärden är sådana att det finns grund att upphäva beslutet att anta detaljplanen på den grunden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 30 mars 2022.

Bjarne Karlsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Bjarne Karlsson, ordförande, och tekniska rådet Ylva Kvist Trelje. Beredningsjuristen Cornelia Ledin har varit föredragande.